

ETABLERINGSSKÖTSEL UNDER GARANTITIDEN

GARANTISKÖTSEL

UMEÅ KOMMUN FASTIGHET 2020-05-04

Version nummer:	1
Datum aktuell version:	2020-05-04
Datum föregående version:	-

SKÖTSELBESKRIVNING	3
A. Gräsbesådda ytor	3
A.1 Bruksgräsmatta.....	3
A.2 Äng.....	4
A.3 Grästorg.....	5
B. Planterade ytor	6
B.1 Bruksbuskage	6
B.2 Klippta häckar	7
B.3 Perenner.....	8
C. Träd.....	10
C.1 Gatuträd.....	10
C.2 Träd	12
C.3 Solitärbuske.....	13
E. Hårdgjorda ytor	14
E.1 Grusyta.....	14

SKÖTSELBESKRIVNING

Skötselbeskrivningen utgår från ytbeteckningarna i Fastighets förvaltningskarta. Under rubrikerna beskrivs först hur ytan ska se ut och vad den bör ha för funktioner. Vidare beskrivs de skötselmoment som krävs för att ytan ska uppfylla dessa mål. Skötselbeskrivningen innefattar förutom ytor även träd, buskar och perenner. Denna beskrivning följer pyramidregeln. Det som anges i överrubriker gäller för alla underrubriker. Exempelvis gäller det anges under B.1 även för B.1.1 och B.1.1.1. Alla arbetsmoment ska utföras av för arbetsuppgiften kvalificerad, fackmannamässigt utbildad personal inom grönyteskötsel. Uppföljning av etableringsskötseln (2 år) kommer att ske dels genom överenskomna kontroller (2 stycken per år) och genom stickprovskontroll. Entreprenören ansvarar för att dokumentera och skriftligt redovisa samtliga utförda skötselmoment till beställare vid varje kontroll under skötselsäsongerna.

A. Gräsbesådda ytor

A.1 Bruksgräsmatta

Betecknar robusta gräsytor som ska tåla att användas för lek, bollspel, vistelse mm. De ska ha ett vårdat utseende. Gräs får inte bilda strängar och högar efter klippning vid normala tillväxtförhållanden. Ytorna ska vara rena från skräp och andra främmande föremål. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras.

A.1.1 Städning

Städning inom ytor som klipps intensivt sker kontinuerligt, vilket innebär att en del ytor måste städas dagligen vissa tider på året. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

A.1.1.1 Vår och höstrengröring

Skräphögar skall tas bort inom ett dygn. Efter städning skall ytan hålla föreskriven kvalitet. Erforderlig del av ytan borstas eller räfsas. Hela ytan skall efter behandling vara fri från främmande föremål. Upptagning av sandningsand ingår ej. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång.

A.1.2 Gräsklippning

Gräsytan skall före klippning, städas från grenar, stenar och andra främmande föremål. Klippningen skall utföras så att gräsytan ej skadas eller att ränder av oslaget gräs ligger kvar. Gräs, som hamnar på gångar, trottoarer och vägar, tas alltid bort direkt efter utförd klippning.

Gräset får inte överstiga ca 10 cm och ej understiga 4 cm på någon del av gräsytan. Där risk finns för att gräs som ligger kvar kan komma att skada underliggande vegetation, skall det slagna gräset tas bort omgående.

Uppstår ansamlingar av gräs skall dessa omedelbart samlas upp och borttransporteras.

Puts kring hinder och kanter utförs efter varannan klippning. Puts mot trädstammar utförs en gång per säsong i början av augusti. Lingräsrojäare får ej användas mot trädstammar.

Gräs ska klippas utifrån de förutsättningar som gäller vid varje tillfälle.

A.1.3 Lövhantering

Löv på ytorna mals ner i samband med gräsklippningen på hösten. Där mängden löv är för stor för att malas ner skall löv räfsas ihop och omedelbart borttransporteras.

A.1.4 Gödsling

Tre gödselgivor per säsong. Gödsling utförs med jämn fördelning över hela ytan. 3 kg klorfritt fullgödselmedel (NPK) per 100 m² tillförs (NPK 20-3-9 / 21-3-10). Första gödsling i slutet av maj, andra gödsling i slutet av juli. Tredje gödselgivan ska ske i slutet av augusti då med NPK 11-5-18.

A.1.5 Bevattning

Vattning av etablerad gräsmatta ska ske när risk för torkskador föreligger.

A.2 Äng

Betecknar ytor som i första hand ska ge vacker ört- och gräsväxt. De ska ge blomning och spontan frösådd. Ytorna ska ha ett naturpräglad utseende med varierande biotoper för växter och djur. Ej avsedda för lek och spel före slåttern. Ytorna ska vara rena från skräp och andra främmande föremål. Allt avstädat material och oönskad vegetation skall borttransporteras inom ett dygn.

A.2.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

A.2.1.1 Vår och höstrengöring

Ängsytor städas 2 ggr/år, vår och höst. Skräphögar borttransporteras inom ett dygn. Erforderlig del av ytan borstas eller räfsas. Löv, dött gräs, främmande föremål avlägsnas. Hela ytan skall efter behandling vara fri från främmande föremål. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång. Upptagning av sandningssand ingår ej.

A.2.2 Slätter

Gräsytan slås en gång per år med början 1 augusti och slåttern skall vara avslutad den 15 september. Slätter ska utföras med slackhacksaggregat. Avslaget material ska avlägsnas från angränsande trafikytor och andra hårdgjorda ytor.

Puts vid hinder (träd, buskage, vägtunnlar, stolpar och annan markutrustning) utförs i samband med slåttern. Lingräsrojäare får ej användas mot trädstammar.

A.3 Grästorv

Betecknar robusta gräsytor som ska tåla att användas för lek, bollspel, vistelse mm. De ska ha ett vårdat utseende. Gräs får inte bilda strängar och högar efter klippning vid normala tillväxtförhållanden. Ytorna ska vara rena från skräp och andra främmande föremål. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras.

A.3.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

A.3.1.1 Vår och höstrengöring

Gräsytor städas 2 ggr/år, vår och höst. Skräphögar borttransporteras inom ett dygn. Erforderlig del av ytan borstas eller räfsas. Löv, dött gräs, främmande föremål avlägsnas. Hela ytan skall efter behandling vara fri från främmande föremål. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång. Upptagning av sandningssand ingår ej.

A.3.2 Gräsklippning

Första klippningen ska ske när grästorven rotat sig och nått en höjd av 8–10 cm. Känn efter om den rotat sig genom att efter 2–3 veckor efter utrullning försiktigt dra i gräset. Sitter det fast i jorden så har rötterna börjat tränga ner i jorden. Klipphöjd vid första klippning 5–6 cm. Därefter gäller för klippning att gräset inte får överstiga ca 10 cm och ej understiga 4 cm på någon del av gräsytan. Där risk finns för att gräs som ligger kvar kan komma att skada underliggande vegetation, skall det slagna gräset tas bort.

Uppstår ansamlingar av gräs skall dessa omedelbart samlas upp och borttransporteras.

Puts kring hinder och kanter utförs efter varannan klippning. Puts mot trädstammar utförs en gång per säsong i början av augusti. Lingräsrojare får ej användas mot trädstammar.

A.3.3 Lövhantering

Löv på ytorna mals ner i samband med gräsklippningen på hösten. Där mängden löv är för stor för att malas ner skall löv räfsas ihop och omedelbart borttransporteras.

A.3.4 Gödsling

Efter tre till fyra veckor eller när grästorven etablerat sig, ges 3 kg klorfritt fullgödselmedel (NPK) per 100 kvm. Vattna ner gödseln ordentligt. (NPK 20-3-9 / 21-3-10). Första gödsling i slutet av maj, andra gödsling i slutet av juli. Tredje gödselgivan ska ske i slutet av augusti då med NPK 11-5-18. Därefter utförs gödsling årligen enligt ovan angiven mängd och sort med jämn fördelning över hela ytan.

A.3.5 Bevattning

Året efter grästorven har etablerat sig ska den underhållsvattnas vid perioder av torra. Säkerställ att vattnet trängt igenom ordentligt efter varje vattning. Om marken blir mjuk eller om det regnar bör man hålla upp med vattningen.

B. Planterade ytor

B.1 Bruksbuskage

Betecknar buskage som har funktioner för lä eller rumsavgränsning. De kan även fungera som lekbuskage på förskola/skola. Bruksbuskage är avsett att ha ett eller flera prydnadsvärden, som t.ex. blomning, höstfärg och/eller tilltalande form. Buskagen får ej hänga ut över väg samt gång- och cykelväg. Ej heller över sittplatser eller mindre stigar, plattytor eller passager. Ytorna ska vara rena från skräp och andra främmande föremål. Allt avstädat material och oönskad vegetation skall borttransporteras inom ett dygn.

B.1.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

B.1.1.1 Vår och höstrenskötsel

Bruksbuskage städas 2 ggr/år, vår och höst. Erforderlig del av ytan borstas eller räfsas. Löv, dött gräs, främmande föremål avlägsnas och borttransporteras. Hela ytan skall efter behandling vara fri från främmande föremål. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång. Upptagning av sandningssand ingår ej.

B.1.2 Ogrärensning

Manuell ogräsbekämpning

Bruksbuskage skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Ogrärensning skall ske i maj, juni och augusti. Första ogrärensningen ska vara utförd innan sista maj. Växtmaterialet får ej skadas, upptagning av ogräs intill växterna görs för hand. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotoogräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar. Rens och skräp tas upp.

Gräs, som från angränsande gräsyta växer in i bruksbuskaget, skall tas bort. Gräskanterna skall hållas jämna.

B.1.3 Luckring

Jorden ska luckras vid ogräsbekämpning till ett djup av 5–10 cm.

B.1.4 Putsning

I samband med ogräsbekämpningen borttas avbrutna, skadade och döda grenar. Allt överblivet material borttransporteras omgående.

B.1.4 Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder. Innan åtgärder vidtas skall beställare underrättas.

B.1.5 Bevattning

Bevattning utförs om risk för torkskador föreligger. Vattningen skall utföras på sådant sätt att växterna inte skadas. Marken skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras.

Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren och åtgärdas så skador ej uppstår på bruksbuskaget.

Spridare, slang eller bevattningssäck skall placeras så att inte olägenheter uppstår.

B.1.6 Beskärning

Vid exempelvis fasta sittplatser, lekytor, passager eller altaner skall växtligheten beskäras så att sittfunktionen inte hindras och att fri passage medges fram till sittplats, altan eller lekyta. Vid gång- eller cykelbana ska beskärning ske så inget växtmaterial hänger ut över denna. I övriga fall utförs beskärningen så att det för växten karaktäristiska växtsättet inte förändras. Döda, sjuka eller skadade växtdelar tas bort. Fläxskador får ej förekomma.

B.1.7 Gödsling

Gödsling ska ske vår och höst i anpassad mängd och med lämpligt gödselmedel för yta, växtsort och årstid. Gödsling utförs med en jämn fördelning över hela ytan. En första gödsling utförs i samband med vårrengöring dock senast sista maj. En andra gödsling utförs senast sista augusti..

B.2 Klippta häckar

Betecknar buskar av samma sort, högst två rader i bredd som regelbundet klipps till bestämd profil. Allt avstädat material och oönskad vegetation skall borttransporteras inom ett dygn.

B.2.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

B.2.1.1 Vår och höstrengöring

Klippta häckar städas 2 ggr/år, vår och höst. Erforderlig del av ytan borstas eller räfsas. Dött gräs, främmande föremål avlägsnas. Hela ytan skall efter behandling vara fri från främmande föremål. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång. Upptagning av sandningssand ingår ej.

B.2.2 Ogräsrensning

Manuell ogräsbekämpning

Klippta häckar skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Växtmaterialet får ej skadas, upptagning av ogräs intill växterna görs för hand. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotagräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar.

Gräs, som från angränsande gräsyta växer in i bruksbuskaget, skall tas bort. Gräskanterna skall hållas jämna.

B.2.3 Luckring

Jorden ska luckras vid ogräsbekämpning till ett djup av 5–10 cm.

B.2.4 Putsning

Avbrutna, skadade och döda grenar borttas. Allt överblivet material bortforslas inom ett dygn.

B.2.5 Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder. Innan åtgärder vidtas skall beställare underrättas.

B.2.6 Bevattning

Bevattning utförs om risk för torkskador är påfallande och skall utföras på sådant sätt att växterna inte skadas. Marken skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras.

Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren och åtgärdas så skador ej uppstår på bruksbuskaget

Spridare, slang eller bevattningssäck skall placeras så att inte olägenheter uppstår

B.2.6 Beskärning

Klippning av häck utförs så att häckens karaktäristiska utseende behålls. Toppbredden får aldrig vara större av basbredden. Vid fasta sittplatser skall växtligheten beskäras så att sittfunktionen inte hindras. Felriktade grenar justeras, döda, sjuka eller skadade växtdelar tas bort. Fläckskador får ej förekomma.

Häckklippning regelbundet en gång om året, under JAS-perioden. Sommarbeskärningen ska vara en formklippning av årstillväxten.

Största avvikelse i höjd och bredd begränsas till 5 cm på 10 m längd.

B.2.7 Gödsling

Gödsling ska ske vår och höst i anpassad mängd och med lämpligt gödselmedel för yta, växtsort och årstid. En första gödsling utförs i samband med vårrengöring. En andra gödsling utförs senast sista augusti.

Gödsling utförs med en jämn fördelning över hela ytan.

B.3 Perenner

Betecknar fleråriga örter, gräs och lökar. De ska ge god blomning och andra skönhetsvärden. Planteringen ska vara slutna och även vintertid ge ett välvårdat intryck. Skräp och oönskad vegetation ska borttransportera inom ett dygn.

B.3.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas.

Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

B.3.1.1 Vår och höstrenskötsel

Vår: Torkade fjolårsperenner trimmas ner i sektioner så det bildas ett täcke av torkat material i mindre bitar. Om mängden rester och löv är för stort borttransporteras detta omgående efter nedtagning. Höst: Allt skräp och främmande föremål avlägsnas. Som skräp avses även grenar och kvistar. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång.

B.3.2 Ogräsrensning

Manuell ogräsbekämpning

Perenner skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Ogräsrensning skall ske i maj, juni, juli och augusti. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Växtmaterialet får ej skadas, upptagning av ogräs intill växterna görs för hand. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotoogräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar. Rens och skräp uppkrattas och borttransporteras inom ett dygn.

Gräs, som från angränsande gräsyta växer in i planteringen skall tas bort. Gräskanterna skall hållas jämna

B.3.3 Luckring

Jorden ska luckras vid ogräsbekämpning till ett djup av 5–10 cm.

B.3.4 Uppbindning

Erforderlig uppbindning utföres med för ändamålet avsett material av god kvalitet. Material och typ av uppbindning ska godkännas av beställaren.

Planteringsstödet ska fästas i växtbädden så att det står stadigt. Växtmaterial ska bindas till stödet så att växten inte rubbas ur sitt läge. Trävirke ska ej rötskyddas.

Uppbindning hålls under kontinuerlig uppsikt och i gott skick. Uppbindningen justeras i enlighet med växtens behov. Uppbindningsband eller liknande får aldrig skada växten. Växtstöd avlägsnas så snart växten inte behöver stödet. Påkörningshinderande växtstöd ska vara kvar enligt beställarens anvisningar.

Uppbindning utföres vid behov samt kontrolleras och justeras vid putsning.

B.3.5 Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder. Innan åtgärder vidtas skall beställare underrättas.

B.3.6 Bevattning

Bevattning utförs om risk för torkskador är påfallande och skall utföras på sådant sätt att växterna inte skadas. Marken skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras.

Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren.

Spridare, slang eller bevattningssäck skall placeras så att inte olägenheter uppstår.

B.3.7 Gödsling

Gödsling ska ske vår och höst i anpassad mängd och med lämpligt gödselmedel för yta, växtsort och årstid. En första gödsling utförs i samband med vårens rengöring senast sista maj. En andra gödsling utförs senast sista augusti. Entreprenören ansvarar för att dokumentera och avrapportera årlig gödsling.

Gödsling utförs med en jämn fördelning över hela ytan.

C. Träd

C.1 Gatuträd

Betecknar träd som står i hårdgjorda ytor, t.ex. vid gator, parkeringsplatser. Varje enskilt träd är viktigt för helhetsintrycket. Träden ska ha en god kronuppbyggnad med välriktade grenar. Trädens grenar får inte vara siktskymmande eller utgöra ett hinder för trafikanter på väg, samt gång- och cykelväg. Entreprenören är ersättningsskyldig för alla typer av skador som uppkommer på gatuträd enligt Alnarpsmodellen senaste version. Samtliga skador skall inrapporteras till beställaren

C.1.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

C.1.2 Ogräsrensning

Manuell ogräsbekämpning

Området runt gatuträd skall hållas fria från ogräs och annan oönskad vegetation. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Träden får ej skadas, upptagning av ogräs intill träden görs för hand, lingräsrojare får ej användas. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotoogräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar. Rens och skräp uppkrattas och borttransporteras inom ett dygn.

- C.1.3 Putsning**
Avbrutna, skadade och döda grenar tas bort. På lövträd tas stam- och rotskott bort senast den 30 augusti.
- C.1.4 Uppbindning**
Uppbindning hålls under kontinuerlig uppsikt och i gott skick. Uppbindningen justeras i enlighet med växtens behov. Uppbindningsband eller liknande får aldrig skada växten. Växtstöd avlägsnas och borttransporteras så snart växten inte behöver stödet. Påkörningshindrande växtstöd ska vara kvar enligt beställarens anvisningar.
- C.1.5 Bekämpning av sjukdomar och skadedjur**
Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder. Innan åtgärder vidtas skall beställare underrättas.
- C.1.6 Bevattning**
Marken skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras. Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren.

Bevattning får ej ske innan träden börjat vegetera. Vatten tillåts ej bli stående i rotzonen.

Bevattning skall utföras på sådant sätt att växterna inte skadas eller olägenheter uppstår.

Entreprenören ansvarar för att dokumentera och avrapportera trädens fortlöpande bevattning. Rapportering ska ske vid varje kontrolltillfälle.
- C.1.6.1 Vattning av träd vid nyplantering, av träd som varit planterade <3 år och ej etablerade träd**
Bevattnas kontinuerligt genom droppbevattning så att rotklumpen ständigt hålls fuktig. Bevattningssäck används företrädesvis. Bevattningsmängden skall uppgå till minst 150 l per träd varannan vecka under perioden 1 maj-1 september.

Entreprenören ansvarar för att dokumentera och avrapportera trädens fortlöpande bevattning till beställaren vid varje kontrolltillfälle.
- C.1.7 Gödsling**
Gödsling utförs, med början i maj, med gödsel i en promille näringslösning med Innehåll av NPK (51-10-43), typ Wallco eller likvärdigt, utblandat i vatten. Gödsling sker vid varje vattningstillfälle.
- C.1.8 Beskärning**
Konkurrerande toppskott, skott med spetsiga grenvinklar och felriktade grenar borttas. Alla former av beskärning skall utföras fackmannamässigt av personal som genomgått trädgårdsutbildning på minst ett år och trädbeskärningskurs. Beskärning ska utföras i enlighet med CODIT-modellen. Fläckskador får ej uppstå och tappar får ej lämnas kvar.

Entreprenören ansvarar för att kontinuerligt kontrollera behovet av beskärningsåtgärder. Beskärningsåtgärder ska dokumenteras och avrapporteras vid varje kontrolltillfälle.

C.2 Träd

Betecknar enskilda friväxande träd, trädgrupper eller trädrader, som omges av gräs, planteringar eller andra markmaterial som tex asfalt, grus eller plattor. Finns t ex på förskolor och skolgårdar, gruppboenden och äldreboenden samt intill parkeringar och vägar. Träden ska ha en god kronuppbyggnad med välriktade grenar. Entreprenören är ersättningsskyldig för alla typer av skador som uppkommer på träden enligt Alnarpsmodellen senaste version. Samtliga skador skall inrapporteras till beställaren.

C.2.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

C.2.2 Ogräsrensning

Manuell ogräsbekämpning

Området runt träden skall hållas fria från ogräs och annan oönskad vegetation tills trädet etablerats sig. Jord hålles ogräsfri inom en diameter på 1 m kring träd, om trädet är planterat i gräsyta. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Träden får ej skadas, upptagning av ogräs intill träden görs för hand, lingräsrojare får ej användas. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt roto-gräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar. Rens och skräp uppkrattas och borttransporteras inom ett dygn.

C.2.3 Putsning

Avbrutna, skadade och döda grenar tas bort. På lövträd tas stam- och rotskott bort senast den 30 augusti.

C.2.4 Uppbindning

Uppbindning hålls under kontinuerlig uppsikt och i gott skick. Uppbindningen justeras i enlighet med växtens behov. Uppbindningsband eller liknande får aldrig skada växten. Växtstöd avlägsnas och borttransporteras så snart växten inte behöver stödet. Påkörningshindrande växtstöd ska vara kvar enligt beställarens anvisningar.

C.2.5 Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder. Innan åtgärder vidtas skall beställare underrättas.

C.2.6 Bevatning

Marken skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras. Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren.

Bevatning får ej ske innan träden börjat vegetera. Vatten tillåts ej bli stående i rotzonen.

Bevatning skall utföras på sådant sätt att växterna inte skadas eller olägenheter uppstår

Entreprenören ansvarar för att dokumentera och avrapportera trädens fortlöpande bevatning med avseende datum, mängd och signatur på utförare, till beställaren vid varje kontrolltillfälle.

C.2.6.2 Vattning av träd vid nyplantering, av träd som varit planterade <3 år och ej etablerade träd

Bevattnas kontinuerligt genom droppbevatning så att rotklumpen ständigt hålls fuktig. Bevattningsäck används företrädesvis. Bevattningsmängden skall uppgå till minst 150 l per träd varannan vecka under perioden 1 maj-1 september.

C.2.7 Gödsling

Gödsling sker i samband med plantering. Därefter utförs gödsling med början i april, med gödsel i en promille näringslösning med innehåll av NPK (51-10-43), typ Wallco eller likvärdigt, utblandat i vatten. Gödsling sker vid varje vattningstillfälle.

C.2.8 Beskärning

Konkurrerande toppskott, skott med spetsiga grenvinklar och felriktade grenar borttas. Alla former av beskärning skall utföras fackmannamässigt av personal som genomgått trädgårdsutbildning på minst ett år och trädbeskärningskurs. Beskärning ska utföras i enlighet med CODIT-modellen. Fläxskador får ej uppstå och tappar får ej lämnas kvar.

Entreprenören ansvarar för att kontinuerligt kontrollera behovet av beskärningsåtgärder. Beskärningsåtgärder ska dokumenteras och avrapporteras vid varje kontrolltillfälle. Stam- och rotskott avlägsnas.

C.3 Solitärbuske

Betecknar fristående buskar som har ett prydnadsvärde.

C.3.1 Städning

Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

C.3.2 Ogräsrensning

Manuell ogräsbekämpning

Området runt solitärbuskar skall hållas fria från ogräs och annan oönskad vegetation tills busken etablerats sig. Jord hålls ogräsfri inom en diameter på 1 m kring buskar. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning

och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Busken får ej skadas, upptagning av ogräs intill träden görs för hand, lingräsrojare får ej användas. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotoogräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar. Rens och skräp uppkrtas och borttransporteras inom ett dygn.

C.3.3 Putsning

Avbrutna, skadade och döda grenar tas bort.

C.3.4 Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder i samråd med beställaren.

C.3.5 Bevattning

Bevattning utförs om risk för torkskador är påfallande och skall utföras på sådant sätt att växterna inte skadas. Marken skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras.

Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren.

Spridare, slang eller bevattningssäck skall placeras så att inte olägenheter uppst

E. Hårdgjorda ytor

E.1 Grusyta

Betecknar ytor belagda med grus eller stenmjöl. Dessa ska vara i god kondition. Ytan är avsedd att fungera som tydliga gångstråk. Ogräs får ej störa funktion och utseende. Vissa ytor är omgivna av kantstöd som är avsedda för att avgränsa ytan och hålla materialet inom området. Ytorna ska vara rena från skräp och andra främmande föremål. Allt avstädat material och oönskad vegetation skall omedelbart borttransporteras.

E.1.1 Städning

Oönskad vegetation, löv, ris, skräp och främmande föremål tas bort. Allt avstädat material skall omedelbart borttransporteras. Rök- och dammföroreningar får ej förekomma i samband med arbetet. Manuell upptagning utförs där maskinellt omhändertagande inte är möjligt. Betäckningar och galler till brunnar och poster rengörs.

Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling skall det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar.

E.1.1.1 Vår och höstrengöring

Grusytor städas och krattas 2 ggr/år, vår och höst. Hela ytan skall efter behandling vara fri från främmande föremål och löv. Efter det att huvuddelen av lövet fallit på hösten inleds arbetet med att få bort lövmassorna, vilket utförs erforderligt antal gånger. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång.

E.1.2 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning och sladdning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti.

Sladdningen skall utföras så att ytan blir jämn utan åsar och gropar. Ytorna, som ej sladden kommer åt, justeras för hand. Ytan på slitlagret skall doseras så, att avvattning sker mot brunnar. Ränder eller ansamlingar av lossgjort grus får ej förekomma. Efter sladdning kompakteras grusytan med vält.

E.1.3 Kantskärning

Kantskärning av begränsningslinjer till omgivande gräsbesådda ytor utförs en gång/år, arbetet utförs innan den sista juni. Begränsningslinjer skall vara jämna och väl markerade. Avvikelse på rak sträcka får inte överskrida 50 mm på 10 m längd. Radier anpassas och avslutas till rak sträcka.